

Financiële steunverlening welzijn

steunnormen

21 december 2023

Sandra Donnay

Mens – welzijn

Inhoud

Financiële steunverlening welzijn.....	1
1. Steunnormen.....	5
1.1. Algemeen principe.....	5
1.2. Berekening van de financiële steun.....	5
1.3. Verdere bepaling paramedische kosten.....	5
1.4. Verdere bepaling energiekost (gas, elektriciteit en water).....	6
2. Verblijfskosten woonzorgcentrum/vlonder/onthaaltehuis.....	7
3. Onderstandskosten.....	8
4. Begrafeniskosten (zie samenwerkingsovereenkomst).....	8
5. Participatie en sociale activering.....	10
5.1. Inleiding.....	10
5.2. Bevorderen van maatschappelijke participatie.....	11
5.2.1. Taallessen Nederlands.....	11
5.2.2. Sport en cultuur.....	11
5.3. Bestrijden van Kinderarmoede.....	11
5.3.1. Buitenschoolse opvang.....	11
5.3.2. Binnenschoolse opvang.....	12
5.3.3. Uitzonderlijke kosten.....	13
5.4. Het organiseren van collectieve modules.....	13
5.5. Aanwenden van de toelage.....	13
6. Verwarmingstoelage.....	13
7. Schuldbemiddeling.....	14
8. Steun voor afhouding vakantiegeld ziekte- en werkloosheidsuitkering.....	14
9. Huurwaarborg en eerste huur.....	14
10. Transitwoningen.....	15
10.1. Algemeen.....	15
10.2. Bij intrede (door de dossierbeheerder).....	15
10.3. Bij uitgang.....	16
11. LOI.....	16
11.1. Vertaalkosten.....	16
11.2. Medisch / farmaceutische regeling.....	16
11.3. Levensmiddelen.....	17
11.4. Waarborg.....	19

11.5.	Verlaten LOI.....	19
11.6.	Tewerkstelling.....	19
12.	Gezinssituatie.....	19
12.1.	Bepaling samenwoning in de RMI wet en wet 65.....	19
12.2.	Ascendenten en descendenten.....	20
13.	Tewerkstelling als art 60 § 7.....	21
13.1.	Transport.....	21
13.2.	Administratieve stopzetting bij afwezigheids.....	21
14.	Berekening leefloon bij een voordeel in natura inzake gratis woonst.....	21
15.	Studenten met leefloon.....	21
16.	Goedkeuring steunnormen.....	23
	Bijlage I Afspraken kader REMI.....	24
	Praktische afspraken rond het gebruik van REMI.....	25
	Inleiding.....	25
	Doelgroep.....	25
	Inleiding.....	25
	Afspraken dienst welzijn Tervuren.....	26
	Welke inkomsten.....	26
	Inleiding.....	26
	Afspraken dienst welzijn Tervuren.....	27
	Wiens inkomsten.....	28
	Inleiding.....	28
	Afspraken dienst welzijn Tervuren.....	29
	Uitgaven.....	30
	Inleiding.....	30
	Afspraken dienst welzijn Tervuren.....	31
	Schulden.....	31
	Inleiding.....	31
	Afspraken dienst welzijn Tervuren.....	31
	Afspraken maatschappelijke dienstverlening gekoppeld aan REMI.....	32
	Bedrag van aanvullende steun.....	32
	Inleiding.....	32
	Afspraken dienst welzijn Tervuren.....	32
	Voorwaarden voor aanvullende steun.....	32

Inleiding.....	32
Afspraken dienst welzijn Tervuren.....	33
De terugkoppeling naar het BCSD	33
Inleiding.....	33
Afspraken dienst welzijn Tervuren.....	33

1. Steunnormen

1.1. Algemeen principe

- Vanaf december 2023 wordt het recht op volgende steunen bepaald door de REMI-tool: energie (elektriciteit, gas, water), medische kosten (met Riziv nomenclatuurcode en aan geconventioneerd tarief), paramedische kosten, farmaceutische kosten, huurtoelage, tussenkomst in de thuiszorg. Dit is een niet-limitatieve lijst.
- Indien door **uitgaven er een te kort is in de REMI-tool**, opent deze cliënt het recht op een financiële steun verleent door het OCMW. Het in kaart brengen van de uitgaven en de inkomsten maakt een diagnose van de persoon zijn levenssituatie mogelijk.
- De maatschappelijk assistent zoekt (samen met de cliënt) naar **een structurele oplossing** voor financiële problemen en stippelt **een traject** uit op maat van de cliënt. Het niet meewerken van de cliënt aan een structurele oplossing kan een stopzetting van de steun tot gevolg hebben.
- **Terugvorderbare steunen** dienen terugbetaald te worden aan het OCMW. Via een schuldbekentenis wordt een haalbaar afbetalingsplan afgesproken.
- De financiële steun, toegekend via de REMI-tool, heeft geen terugvorderbaar karakter. Het gaat om steun die wordt toegekend om ervoor te zorgen dat de betrokkene een waardig leven kan leiden en toegang kan hebben tot een aantal goederen en diensten en niet tot terugvorderbare steun.
- Indien persoon een leefloon of F&ok financiële steun ontvangt, gebeurt er een rechtstreekse uitsplitsing van dit bedrag naar de rekening van het OCMW.
- Het Bijzonder Comité heeft de **beslissingsbevoegdheid** over het al dan niet toekennen van een financiële steun.

1.2. Berekening van de financiële steun

Zie bijlage I afsprakenkader REMI

1.3. Verdere bepaling paramedische kosten

- De maatschappelijk assistent/cliënt gaat na of het **ziekenfonds of ander verzekering** de kosten ten laste neemt
- Objectief criterium van de REMI tool dient gevolgd te worden om de rechten op een tussenkomst te openen.
- Toegekende steunen zijn eventueel terugvorderbaar in functie van het sociaal onderzoek. Indien deze steun terugvorderbaar gesteld wordt, kan dit niet met de REMI toelage.
- Het OCMW neemt enkel **basismateriaal** ten laste (dit spreekt de cliënt met zorgverstrekker af).
 - o *Brilmontuur*: max 100 € (mogelijk om de 4 jaar) mits doktersvoorschrift
 - o *Brilglazen*: mits doktersvoorschrift.
 - o *Tandprothese*: in kunststof (mogelijk om de 15 jaar) mits doktersvoorschrift dat vermeldt of de prothese medisch noodzakelijk is en niet omwille van esthetische redenen. De maatschappelijk assistent contacteert het ziekenfonds om de voorwaarden van een tandverzekering na te gaan. Indien mogelijk wordt er een tandverzekering aangegaan en vindt de behandeling plaats na het verstrijken van de wachttijd.

- *Orthodontie*: voor de leeftijd van 15 jaar, tenzij om medische redenen noodzakelijk (dus ook een terugbetaling van de mutualiteit) De maatschappelijk assistent contacteert het ziekenfonds om de voorwaarden van een tandverzekering na te gaan. Indien mogelijk wordt er een tandverzekering aangegaan en vindt de behandeling plaats na het verstrijken van de wachttijd.
- *Pedicurekosten*: max 1 keer per maand, mits doktersvoorschrift
- *Kinesithérapie*: voor een bepaalde behandelingsreeks mits doktersvoorschrift.
- *Babymelk*: het OCMW gebruikt de babykaart waarmee ouders voor hun baby gratis eerste leeftijdsmelk bij alle apothekers van Tervuren kunnen afhalen. Bij de uitgaven in het minimumbudget wordt er rekening gehouden met de kostprijs van de eerste leeftijdsmelk. In de praktijk gebeurt dit als volgt:
 - De gezinnen die voldoen aan 3 kansarmoedecriteria kunnen ook vanuit Kind & Gezin worden doorverwezen naar het OCMW Tervuren.
 - Het OCMW Tervuren voert een kort sociaal onderzoek uit. Dit door het gezin in het minimumbudget te plaatsen. Wanneer de gezinnen in het minimumbudget passen hebben zij recht op een financiële tussenkomst voor de eerste leeftijdsmelk.
 - Enkel aan de hand van de babykaart kan er eerste leeftijdsmelk afgehaald worden bij de apotheker.
 - Mogelijkheden van de babykaart;
 - Gedurende de vijf eerste levensmaanden kunnen de gezinnen aan de hand van de babykaart gratis eerste leeftijdsmelk gaan afhalen.
 - De gezinnen kunnen in totaal 30 dozen afhalen.
 - Per bezoek aan de apotheker kunnen er maximaal 4 dozen opgevraagd worden.
 - Elke babykaart is goed voor 15 dozen en elk gezin heeft recht op 2 kaarten.
 - Elke tussenkomst voor de termijn van 5 maanden heeft een maximale kostprijs van 600 euro.
 - De babykaart is een gepersonaliseerde kaart, die ze op de dienst welzijn van het OCMW Tervuren moeten komen opvragen.
 - De apotheker moet telkens de datum van opvraag noteren. Deze dient als controle.
 - De kosten van de eerste leeftijdsmelk worden door de apotheker geregistreerd en maandelijks gefactureerd aan het OCMW Tervuren
 - De babykaart kan op elk ogenblik worden ingetrokken wanneer misbruik wordt vastgesteld.

Nota: Deze kosten worden via de toelage REMI en eigen middelen bekostigd.

1.4. Verdere bepaling energiekost (gas, elektriciteit en water)

Principes:

- De maatschappelijk assistent regelt in eerste instantie een afbetalingsplan bij de energieleverancier.
- Aan steun- en leefloontrekkers wordt voorgesteld om de elektriciteitsrekening per maand te betalen.

- De steun wordt terugvorderbaar gesteld indien er een terugbetaling is van de energieleverancier bij de jaarafrekening. Indien het OCMW niet is tussengekomen voor het volledige jaar waarop de afrekening betrekking heeft, wordt dit a rato berekend.

De dienst welzijn voert ism IGO leuven en de Woonwijzer een preventief sociaal energiebeleid, door in te spelen op het energieverbruik van maatschappelijk kwetsbare groepen. Dit gebeurt door o.a. het aanbieden van gratis energiescans voor de doelgroep en het aanmoedigen van het afnemen van de VREG-test.

Nota: Deze kosten voor gas en elektriciteit worden bekostigd via subsidies vanuit het energiefonds. Wanneer de subsidies uitgeput zijn, wordt dit via de REMI toelage en eigen middelen bekostigd. De waterfacturen worden via de REMI toelage en eigen middelen bekostigd.

2. Verblijfskosten woonzorgcentrum/vlonder/onthaaltehuis

Indien de eigen middelen niet volstaan voor het betalen van de verblijfskosten, kan een financiële steun bekomen worden. De betrokkene dient ingeschreven te zijn in het bevolkingsregister/vreemdelingen/wachtregister van Tervuren vóór de opname.

Voor deze steunen geldt de onderhoudsplicht van de ouders of kinderen conform de uniforme schaal van onderhoudsplichtigen. Indien betrokkene onroerende goederen bezit of indien het om een tijdelijke opname gaat, dient de steun terugvorderbaar gesteld te worden.

Sommige cliënten worden voor een lange tijd gehospitaliseerd of moeten voor een onbepaalde periode revalideren. Ondertussen huren zij echter hun woning verder en hebben ze vaste kosten naast deze van het verblijf. Door deze vaste maandelijkse kosten, volstaan de financiële middelen niet om het verblijf te betalen. In dergelijk geval komt het OCMW maximaal voor 1 jaar tussen in de verblijfskosten.

Principes:

- Verblijfskosten na aftrek van eigen middelen van de betrokkene (bv: pensioen, leefloon, werkloosheidsuitkering, invaliditeitsuitkering, zorgverzekering, roerende middelen,...);
- Lopende uitvaartverzekeringen, levensverzekeringen...moeten worden opgezegd en het gespaarde kapitaal dient samen met het eventuele spaargeld om de verblijfskosten te bekostigen.
- Medische, farmaceutische en paramedische kosten evenals bijdragen voor het ziekenfonds (aanvullende en basisbijdrage) en de zorgverzekering, eenvoudige toiletartikelen, voetverzorging 1/maand, kapper 1/maand, worden te laste genomen door het OCMW Tervuren;
- Indien er meerder keren per maand naar de kapper of pedicure wordt gegaan, zal de duurste behandeling ten laste genomen worden, alle andere worden betaald met het zakgeld.
- Alle andere uitgaven zoals bv. abonnement GSM, abonnement krant/tijdschrift worden betaald met het zakgeld.
- Brillen, kledij en schoeisel na overleg met de directeur van desbetreffende instelling;
- Maandelijks zakgeld (tbv 78,03 euro jaarlijks geïndexeerd) zoals bepaald door de wetgeving;

- De kosten worden vereffend na het voorleggen van een gedetailleerde maandelijkse factuur met aanhechting van de onkosten en inkomstenbewijzen.
- Omwille van de transparantie wordt er bij een ten laste name van de verblijfskosten van een WZC verplicht een budgetbeheer opgelegd, indien nodig een voorlopige bewindvoerder aangesteld.

Een steun in de huur van assistentiewoningen wordt gebaseerd op het principe dat 1/3 van het inkomen aangewend kan worden voor de huur van een woning. Het OCMW komt tussen in de huur van de assistentiewoning indien de cliënt past in de REMI tool en voor het bedrag dat gelijk is aan de huurprijs min 1/3 van het inkomen.

Principe:

- Steun = Huurprijs – 1/3 inkomen

Nota: Deze kosten worden via eigen middelen bekostigd.

3. Onderstandskosten

Voor opname in ziekenhuizen waarvoor betrokkene over onvoldoende bestaansmiddelen beschikt om de medische verzorging te betalen, wordt de REMI tool berekend.

Principes:

- Het OCMW van domicilie wordt binnen de 5 dagen door OCMW van verblijfplaats verwittigd (= schriftelijke melding)
- Bij melding kijkt maatschappelijk assistent na of betrokkene vóór opname gedomicilieerd is in Tervuren. Wanneer blijkt dat betrokkene niet gedomicilieerd is in Tervuren, verklaart het OCMW Tervuren zich binnen de 5 dagen onbevoegd. Dit gebeurt door de aanvraag, binnen de 5 kalenderdagen, door te zenden naar het bevoegde OCMW. Redenen van onbevoegdheid dienen hierin te worden vermeld.
- Bij ontvangst van een factuur neemt de maatschappelijk assistent contact op met betrokkenen en doet de maatschappelijk assistent een financieel (inkomsten, roerende goederen, onderhoudsplichtigen, ...) en sociaal onderzoek.
- Wanneer blijkt dat betrokkene de factuur kan betalen, betaalt hij/zij aan de instelling. Deze aanvragen hoeven niet op het BCSD te komen.
- Indien betrokkene over onvoldoende bestaansmiddelen beschikt, wordt er nagegaan of het mogelijk is een afbetalingsplan af te spreken met de instelling. Indien dit onmogelijk is, kan de steun al dan niet terugvorderbaar aangevraagd worden op het BCSD.

Nota: Deze kosten worden via de REMI toelage en eigen middelen bekostigd.

4. Begrafeniskosten (zie samenwerkingsovereenkomst)

Het OCMW garandeert aan behoeftige cliënten die overlijden een elementaire en eenvoudige verzorging van begraving of crematie. Het OCMW opteert voor een begraving, tenzij er een laatste wilsbeschikking voor crematie op de dienst 'Burgerlijke Stand' aanwezig is.

Principes:

- De overledene moet ingeschreven zijn in de bevolkingsregisters, het vreemdelingen- of wachtregister in de gemeente Tervuren of de overledene verblijft ten laste van OCMW Tervuren in een erkende instelling in uitvoering van de wet van 2 april 1965. Het OCMW Tervuren is ook bevoegd voor de dakloze overledene die op het grondgebied Tervuren komt te overlijden en het levenloos geboren kind dat een zwangerschapsduur van ten volle 12 weken bereikt heeft.
- De overledene is behoeftig.
- Erfgenamen zijn tot onderhoud ten aanzien van de overledene gehouden. Indien de erfgenamen vermogend zijn, zullen we de uitvaartkosten verhalen op de erfgenamen. Enkel in het geval waarbij de erfgenamen onvermogend zijn of omwille van billijkheidsredenen kunnen we hiervan afwijken.
- De uitvaart wordt geregeld door de uitvaartondernemer, rekening houdende met de maximale bedragen opgesomd in artikel 4.

Het OCMW Tervuren wordt vóór het regelen van de uitvaart gecontacteerd, zo niet worden de kosten niet ten laste genomen. Volgende contactgegevens worden gebruikt:

Dienst welzijn
 welzijn@tervuren.be
 02 766 52 02

Indien de erfgenaam van de in Tervuren overledene financieel onvermogend is, verwijst de uitvaartondernemer de betrokken erfgenaam door naar het OCMW.

Volgende procedure wordt toegepast:

- De erfgenaam neemt contact op met de dienst welzijn van het OCMW.
- Een maatschappelijk werker onderzoekt de sociale en financiële situatie van de erfgenaam.
- Het dossier wordt voorgelegd aan de voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst die een ten laste name van de begrafeniskosten in dringende steun kan toekennen. Binnen de 30 dagen wordt deze dringende steun bekrachtigd door het Bijzonder Comité voor de Sociale Dienst. Iedere aanvraag wordt individueel beoordeeld op basis van het sociaal onderzoek.

Bij goedkeuring wordt de tussenkomst rechtstreeks aan de uitvaartondernemer betaald.

Bij begraving

Begrafenisformaliteiten: 744 €

*Eredienst (indien gewenst): dagprijs
 bisdom*

Totaal = in functie van dagprijs eredienst

Bij crematie

Begrafenisformaliteiten: 744 €

*OCMW crematie all-in: dagprijs
 crematorium*

Totaal = in functie van dagprijs

De basisdienstverlening wordt ten laste genomen. Dit omvat het overbrengen en afleggen van de overledene, de opbaring in het mortuarium, een sobere doodskist, het vervullen van de administratie rond het overlijden, de ceremonie, het gebruik van de rouwauto en een houten of kunststof kruis.

Inwoners van Tervuren die gecremeerd worden, worden kosteloos verstrooid of bijgezet in een 10jarig columbarium in een van de gemeentelijke begraafplaatsen.

Het OCMW komt niet tussen in de kosten voor de organisatie van een koffietafel, de aankoop van bloemen en een grafsteen, kosten voor drukwerk of een eucharistieviering.

Nota: Deze kosten worden via eigen middelen bekostigd.

5. Participatie en sociale activering

5.1. Inleiding

Vanaf 2017 beschikken de OCMW's over de autonomie om de toelage ter bevordering van de participatie en sociale activering in te zetten voor hun belangrijkste lokale noden binnen de drie grote beleidsprioriteiten. Zie omzendbrief 'omzendbrief_pas_2017_-_nl.pdf' op de website van de POD.

De toelage richt zich tot de gebruiker van het OCMW in de ruime zin, met name de persoon die gebruik maakt van gelijk welke vorm van openbare dienstverlening die behoort tot de opdrachten van het OCMW.

Binnen het algemeen kader van participatie en sociale activering zijn er drie beleidsprioriteiten nl. bevorderen van maatschappelijke participatie, bestrijden van kinderarmoede en het organiseren van collectieve modules. Er is een niet – limitatieve opsomming in de wetgeving welke initiatieven door het OCMW kunnen ten laste genomen worden.

De doelgroep moet zo ruim mogelijk worden begrepen. Iedere persoon die steun krijgt van het OCMW of van wie uit het sociale onderzoek blijkt dat hij of zij beantwoordt aan de voorwaarden om steun te krijgen (bijvoorbeeld administratieve tussenkomst, sociale hulp, financiële hulp enzovoort) kan een beroep doen op het fonds.

Alleen de volgende groepen zijn uitgesloten:

- illegalen
- personen van wie de kwetsbare positie niet kan worden aangetoond in het sociaal onderzoek van het OCMW in het kader van een aanvraag voor individuele steun.
- Personen in een lokaal opvanginitiatief en de niet begeleide minderjarige vluchtelingen (materiële hulp) behoren niet tot de doelgroep omdat het dagelijks forfait betaald door FEDASIL ook moet worden gebruikt in het kader van zijn activiteiten (herinnering wetgeving: opvangstructuur

07/01/07). Bovendien kan wie in een LOI verblijft uitsluitend op materiële hulp aanspraak maken.

5.2. Bevorderen van maatschappelijke participatie

De meerderjarige gebruikers van de OCMW 's zijn de begunstigden van deze subsidie.

5.2.1. Taallessen Nederlands

Iedere gebruiker kan per jaar aanspraak maken op een bedrag van maximum 100€ voor de inschrijvingsgelden en/of de noodzakelijkheden ter uitoefening van deze activiteit (verplicht cursusmateriaal). Voor deze toekenning is geen beslissing van het BCSD nodig. Gebruikers van deze steun worden verwacht aanwezig te zijn gedurende de lessen. Dit wordt door de maatschappelijk werker opgevolgd door contact met de school.

5.2.2. Sport en cultuur

Een gebruiker van de maatschappelijke dienstverlening kan zich aansluiten bij maximum 1 sportclub of culturele vereniging naar keuze en komt hiervoor in aanmerking voor een steun tbv maximum 150 € per jaar. Het bedrag kan worden gespendeerd aan inschrijvingsgelden, verzekering en/of noodzakelijkheden ter uitoefening van de activiteit.

Indien het OCMW de volledige kost ten laste neemt, zal het OCMW de tussenkomst van het ziekenfonds terugvorderen.

Indien het OCMW een gedeelte van de kost ten laste neemt, kan de gebruiker de tussenkomst van het ziekenfonds ontvangen. De tussenkomst van het ziekenfonds kan in dit geval het bedrag dat de gebruiker zelf heeft betaald, niet overstijgen.

De sportclub of culturele vereniging is bij voorkeur een erkende vereniging van Tervuren. Uitzonderingen zijn mogelijk mits motivering en worden voorgelegd aan het BCSD.

5.3. Bestrijden van Kinderarmoede

De minderjarige kinderen van de gebruikers van de OCMW 's zijn de begunstigden van deze subsidie.

5.3.1. Buitenschoolse opvang

Sport en cultuur

Een kind van een gebruiker van de maatschappelijke dienstverlening kan zich aansluiten bij maximum 1 sportclub of culturele vereniging naar keuze en komt hiervoor in aanmerking voor een steun tbv maximum 150 € per schooljaar. Het bedrag kan worden gespendeerd aan inschrijvingsgelden, verzekering en/of noodzakelijkheden ter uitoefening van de activiteit.

Indien het OCMW de volledige kost ten laste neemt, zal het OCMW de tussenkomst van het ziekenfonds terugvorderen.

Indien het OCMW een gedeelte van de kost ten laste neemt, kan de client de tussenkomst van het ziekenfonds ontvangen. De tussenkomst van het ziekenfonds kan in dit geval het bedrag dat de gebruiker zelf heeft betaald, niet overstijgen.

De sportclub of culturele vereniging is bij voorkeur een erkende vereniging van Tervuren. Uitzonderingen zijn mogelijk mits motivering en worden voorgelegd aan het BCSD.

Jeugdbeweging

Een kind van een gebruiker van de maatschappelijk dienstverlening kan zich aansluiten bij een Nederlandstalige jeugdbeweging en hiervoor in aanmerking komen voor een steun voor het lidgeld, het uniform en het kamp.

De jeugdbeweging is bij voorkeur een jeugdbeweging van Tervuren. Uitzonderingen zijn mogelijk mits motivering en worden voorgelegd aan het BCSD.

Speelpleinen en gemeentelijke sportkampen georganiseerd door de gemeente Tervuren

Warre, Dagsporter, Grabbelpas, Katapult en de gemeentelijke sportkampen bieden kortingen aan personen met een RVV-statuuat. De maatschappelijk werker zorgt ervoor dat deze korting toegekend wordt.

Een kind van een gebruiker van de maatschappelijke dienstverlening kan onbepert deelnemen aan deze kampen. Indien er een tussenkomst is van het ziekenfonds zal het OCMW deze tussenkomst terugvorderen.

Niet gemeentelijke kampen

Een kind van een gebruiker van de maatschappelijke dienstverlening kan deelnemen aan 1 kamp per schooljaar en komt hiervoor in aanmerking voor een steun ten bedrage van de helft van de kosten met een maximum van 100 euro per kind en per schooljaar.

Indien het OCMW de volledige kost ten laste neemt, zal het OCMW de tussenkomst van het ziekenfonds terugvorderen.

Indien het OCMW een gedeelte van de kost ten laste neemt, kan de client de tussenkomst van het ziekenfonds ontvangen. De tussenkomst van het ziekenfonds kan in dit geval het bedrag dat de gebruiker zelf heeft betaald, niet overstijgen.

5.3.2. Binnenschoolse opvang

Het OCMW zal voor de gebruikers van de maatschappelijke dienstverlening in het kader van onderwijsondersteuning de kosten dragen zoals schooluitstappen, schoolreizen, turnkledij, schoolboeken en kopiekosten...

Belangrijk: de activiteiten moeten plaatsvinden binnen de schooluren.

Principes:

- Een sociaal verslag en een beslissing is vereist voor het gebruik van deze steunnorm (behalve de steun voor Nederlandse les).

- De steun wordt enkel geleverd voor activiteiten in de non profit sector (dwz georganiseerd door een vzw): sport, vorming, taallessen, speelpleinen, kamp, buitenschoolse activiteiten.
- Een vraag die niet ondersteund wordt door deze steunnorm, kan via het comité worden aangevraagd.

5.3.3. Uitzonderlijke kosten

- Het OCMW zal voor de gebruikers van de maatschappelijke dienstverlening in het kader van paramedische kosten, mits medisch voorschift de therapie sessies voor logopedie en psychologische begeleiding, dragen. Het OCMW vordert rechtsreeks de kosten van het ziekenfonds terug.
- Het OCMW zal voor de gebruikers van de maatschappelijke dienstverlening in het kader van buitenschoolse opvang de kosten voor - en naschoolse opvang en het internaat dragen, indien aangetoond kan worden dat deze kosten noodzakelijk zijn.

5.4. Het organiseren van collectieve modules

De financiering van het organiseren van collectieve modules, dewelke de individuele begeleiding in het kader van de geïndividualiseerde projecten voor maatschappelijke integratie kunnen aanvullen. Collectieve modules worden in deze context gedefinieerd als een samenhangend geheel van activiteiten die in groepsverband worden uitgevoerd met het oog op het bereiken van een welbepaald doel gericht op participatie en sociale activering.

Voorbeelden van dergelijke modules: groepswork collectieve schuldenregeling, kookateliers, attitudetraining, zelfstandig openbaar vervoer nemen, opwaarderen zelfbeeld. Er werd bepaald het minimum aan 25% van het budget hiervoor te kunnen aanwenden.

5.5. Aanwenden van de toelage

Er wordt maximum 50% van de toelage aangewend voor kinderarmoede, maximum 25 % voor maatschappelijke participatie en minimum 25% voor het organiseren van collectieve modules.

Nota: Deze kosten worden bekostigd via subsidies vanuit het fonds voor participatie en sociale activering. Wanneer de subsidies uitgeput zijn, wordt dit via de REMI toelage en eigen middelen bekostigd.

6. Verwarmingstoelage

De verwarmingsfactuur neemt een aanzienlijk deel in van het gezinsbudget. Daardoor lopen mensen met een laag inkomen het risico om in moeilijkheden te geraken. De vzw Sociaal Verwarmingsfonds komt gedeeltelijk tussen in de betaling van de verwarmingsfactuur van personen die zich in een moeilijke situatie bevinden. Deze personen doen een aanvraag bij het OCMW.

Zie omzendbrief: R/data/sd/documenten asd/omzendbrieven/ verwarmingstoelage/OB 17-08-05

Nota: Deze kosten worden bekostigd via subsidies vanuit het verwarmingsfonds.

7. Schuldbemiddeling

Principes:

- De kosten voor de aanstelling van een bewindvoerder door de vrederechter worden door het OCMW ten laste genomen, wanneer dit op verzoek van het OCMW gebeurt.
- Het OCMW verleent geen financiële steun om een openbare verkoop te voorkomen.

Nota: De dienst schuldbemiddeling wordt tevens gesubsidieerd vanuit het energiefonds.

8. Steun voor afhouding vakantiegeld ziekte- en werkloosheidsuitkering

Aanvragers die een vervangingsinkomen hebben uit werkloosheidsuitkeringen en ziektevergoedingen kunnen deze niet cumuleren met vakantiegeld. Verlofdagen die niet zijn opgenomen worden aldus afgehouden van deze uitkering. Wanneer deze verlofdagen niet zijn opgenomen in de loop van het jaar, worden hiervoor bedragen afgehouden op het einde van het jaar. In de maand december zal het inkomen van betrokkene beperkt zijn. Voor deze maand kan betrokkene geen beroep doen op een leefloon.

Wanneer hiervoor een aanvraag komt, betreft dit een financiële steun die terugvorderbaar is van de nog te ontvangen uitkeringen of het loon. De terugvordering gebeurt ifv sociaal en financieel onderzoek.

Nota: Deze kosten worden via eigen middelen bekostigd.

9. Huurwaarborg en eerste huur

Het afsluiten en wedersamenstellen van huurwaarborgen

Wie heeft recht op een huurwaarborg?

- 1) Nagaan of OCMW Tervuren bevoegd is:
 - Inwoner vestigt zich in Tervuren
 - Inwoner vestigt zich in andere gemeente
- 2) Nagaan of betrokkene voldoet aan de toekenningsvoorwaarden van de huurwaarborglening, toegekend vanuit de Vlaamse Overheid.
- 3) Nagaan of betrokkene reeds een HWB kreeg door OCMW Tervuren. (slechts 1 keer recht op HWB tenzij van privé naar sociale woning)
 - Indien betrokkene recht heeft op steun, is er geen probleem en kan hij van de steun genieten mits akkoord van het Bijzonder Comité.
 - Er is een uitzondering: Bij kinderen, studenten die het huis uit willen is er enkel een tussenkomst indien de gezinssituatie dit

dringend vereist. De financiële situatie van de ouders dient nagegaan te worden ivm de onderhoudsplicht.

- Indien betrokkene niet past zijn er toch nog mogelijkheden:
 - Mensen die niet makkelijk kunnen lenen of een lening afbetalen en met een maandelijkse aflossing die te veel invloed heeft op de basisbehoeften van een gezin.
 - Mensen die door te veel schulden aan te gaan, op een zwarte lijst van de Nationale Bank staan . Deze kunnen geen lening meer aangaan.

4) Sinds de veranderde huurwetgeving 01/01/2019 bedraagt de huurwaarborg maximum 3 maanden.

Dit impliceert ook een grotere steun. Naar analogie van de toekenning huurwaarborglening wordt de maximum als volgt bepaald.

Aantal personen ten laste	Maximaal bedrag huurwaarborglening
0	2.035,00 EUR
1	2.289,38 EUR
2	2.543,75 EUR
3	2.798,13 EUR
4 of meer	3.052,50 EUR

Bovenvermelde bedragen worden jaarlijks geïndexeerd.

Het OCMW Tervuren verleent een cash huurwaarborg die gestort wordt op een geblokkeerde rekening tussen eigenaar en huurder. Via een schuldbekentenis wordt een afbetalingsplan van cliënt aan OCMW afgesproken.

Nota: Deze kosten worden via eigen middelen bekostigd.

10. Transitwoningen

10.1. Algemeen

1. Toelating vragen aan diensthoofd en Voorzitter
2. Opmaak dossier team SD en op het eerstvolgende BCSD ter bekrachtiging
 - a. standaardprijs = € 10 per dag (systeem progressieve huurprijs). Afwijkingen worden uitdrukkelijk op het BCSD aangevraagd.
 - b. Maximumverblijf van 3 maanden. (verlengbaar indien nodig)
 - c. Geen huisdieren

10.2. Bij intrede (door de dossierbeheerder)

(Documenten te vinden R:\data\SD\HUISVESTING\Transit)

1. ondertekenen van de verblijfsovereenkomst
2. ondertekenen van het huishoudelijk reglement
3. ontvangstbewijs sleutels

4. opmaken van het plaatsbeschrijving (samen met verantwoordelijke transit).

De verantwoordelijke van de transitwoning zal 1 keer per week alles wat betreft de woning verder opvolgen.

- Aankoop 'noodzakelijkheden' (vuilzak voor 1^e week verblijf, kuisproducten, ...) voor onderhoud van de woning, aan te kopen door OCMW.
- Opvolging betaling huurgelden
- Wekelijks huisbezoek

Het dossier zelf wordt verder behandeld door de maatschappelijk assistent (follow up van dossier, inschrijving EZH, WEBRA).

10.3. Bij uitgang

1. afsluiten van plaatsbeschrijving met datum van verhuis (verantwoordelijke transit).
2. dossier terug op BCSD (schade) door verantwoordelijke transit.
3. verantwoordelijke transitwoning stuurt de eindafrekening door naar FD.
4. doorgeven wat er juist moet hersteld of vervangen worden.

Opmerking: zo veel mogelijk plaatsbeschrijving samen met verantwoordelijke transitwoning opmaken.

Nota: Deze kosten worden via eigen middelen bekostigd.

11. LOI

11.1. Vertaalkosten

De kosten verbonden aan de vertalingen die noodzakelijk zijn in het kader van de asielprocedure en de integratie van het gezin in de samenleving, worden ten laste genomen door het OCMW. De documenten worden voor vertaling gestuurd naar het Brussels onthaalbureau, Cellebroerstraat 16 te 1000 Brussel.

11.2. Medisch / farmaceutische regeling

Voor de procedure inzake deze regeling verwijzen we naar het draaiboek LOI.

Principes:

De medische en farmaceutische kosten van de LOI bewoners, die niet aangesloten kunnen worden bij een ziekenfonds, worden volledig ten laste genomen door het OCMW. Het OCMW vordert het wettelijke honorarium terug van de POD, het remgeld komt ten laste van het budget Fedasil.

Voor de ambulante kosten in een verblijfsinstelling en de hospitalisatiekosten wordt er een medische kaart aangemaakt. De verblijfsinstelling vordert via de medische kaart de kosten rechtstreeks terug van HZIV.

De medische en farmaceutische kosten van de LOI bewoners, die aangesloten zijn bij een ziekenfonds EN materiële steun ontvangen, worden volledig ten laste genomen door het OCMW. Het OCMW vordert het terugvorderbaar gedeelte terug van het ziekenfonds Het

remgeld vorderen we terug van de POD, op voorwaarde dat er een RIZIV-nomenclatuurcode of een pseudo-nomenclatuurcode is. De medische kaart moet worden stopgezet.

De medische en farmaceutische kosten van de LOI bewoners, die aangesloten zijn bij een ziekenfonds EN financiële steun ontvangen, worden niet meer ten laste genomen door het OCMW. De gewone principes van de steurnormen en meer bepaald het opmaken van het minimumbudget gelden hier.

De mutualiteitsbijdragen voor personen verblijvend in een LOI moeten betaald worden met de forfaitaire toelage voor het LOI en mogen niet ten laste gelegd worden van de POD MI.

11.3. Levensmiddelen

Het OCMW Tervuren voorziet wekelijks een vergoeding voor voeding, persoonlijke hygiëne, onderhoud en zakgeld. Fedasil wenst een duidelijke opsplitsing te zien in een vergoeding voor voeding/hygiëne/zakgeld enerzijds en onderhoud anderzijds. Het OCMW geeft hiervoor een vergoeding voor onderhoud van 5 euro per week per familie.

Sinds augustus 2012 is de subsidieregeling voor de LOI's grondig gewijzigd meer specifiek worden enkel volwassenen nog gesubsidieerd voor 100%, kinderen slechts voor 55 % van het dagbedrag. De bedragen van het leefgeld werden hierdoor aangepast op basis van de bedragen in het minimumbudget.

Volwassenen	71 €
Koppel	110 €
Kinderen van 0 t/m 3 jaar	36 €
Kinderen 4 t/m 11 jaar	19 €
Kinderen van 12 t/m 17 jaar	22 €
Vermeerdering voor éénoudergezinnen	11 euro
Niet begeleide minderjarigen	60.5 €

Naast deze vergoeding worden alle voorzieningen (gas, water, elektriciteit, kookgerief, servies, bestek, kuismateriaal, ...) door het OCMW ter beschikking gesteld. In de LOI woningen worden eveneens (digitale) televisie en internet voorzien, deze kosten worden integraal door het OCMW gedragen.

Voor schoolkosten geldt volgende regeling:

- Kleuterklassen: €20/kind
- Lager onderwijs: €40/kind
- Middelbaar: €60/kind

Deze schoolkost wordt jaarlijks in augustus uitbetaald om de noodzakelijke aankopen te doen voor het begin van het schooljaar. Dit zou moeten volstaan voor de aankoop van klein materiaal en voor de kleinsten een nieuw zakje en een brooddoos. Grotere en uitzonderlijke kosten (boekentas, passer, rekenmachine) moeten jaarlijks besproken en bewezen worden.

Daarnaast staat het OCMW in voor alle schoolfacturen, per uitzondering van de warme maaltijden, drankjes en opvang.

Volgende kosten worden eveneens ten laste genomen door het OCMW:

- Facturen van schoolactiviteiten, schoolonkosten, noodzakelijk schoolgerief en schoolgeld (boeken, sportdagen, bos-en zeeklassen, schoolbus,...);
- Kosten van inschrijving en boeken voor cursussen Nederlands in het kader van volwassenenonderwijs;
- Opleiding via een erkende opleidingsinstelling voor volwassenen tbv maximum 250 € per jaar;
- Kosten voor speelpleinactiviteiten tijdens de vakanties;
- Kosten voor zwembeurten in het gemeentelijk zwembad worden enkel nog op vraag van de bewoners gedragen;
- Sociale en culturele participatie in een vzw tbv 250 € per jaar en per kind;
- Maaltijden op school worden niet ten laste genomen;
- Een jaarlijks abonnement voor DE LIJN per gezinslid. De betrokkene zijn zelf verantwoordelijk voor het aangeven wanneer deze abonnementen aan verlening toe zijn. Dit moet ten laatste drie weken voor de einddatum van het abonnement, de betrokkene ondertekenen hiertoe een document. Dagtickets worden niet terugbetaald door het OCMW indien de nieuwe abonnementen laattijdig toekomen wegens nalatigheid van betrokkenen;
- Bij aankomst van een nieuwe familie worden 2 gemeentelijke vuilniszakken van elke soort voorzien. Nadien word de terugbetaling, mits voorlegging van het kasticket, van de aankoop van gemeentelijke beige restafvalzakken, blauwe PMD-zakken, roze zakken en bruine Kratpapieren zakken van interrand voorzien. De nodige info ivm het correct gebruik van deze zakken wordt gegeven en er wordt toegezien op een normaal verbruik. Zo nodig wordt opnieuw gesensibiliseerd en de terugbetaling geplafonneerd.
- Een terugbetaling van de aankoop van pampers/luiers;
- Bij de geboorte van een kindje in het lokaal opvanginitiatief wordt er een cadeautje gekocht in de vorm van een basispakket. Dit omvat de aankoop van middelen die noodzakelijk zijn bij een geboorte en dit voor een maximaal bedrag van 40 euro. Bv. Babyzeep, babyshampoo, bodylotion, een knuffelbeer, fopspeen, slabbetje, bijtring, vochtige doekjes, ...
- Per seizoen wordt er een attest 'kleding' toegekend. Hiermee kunnen ze de noodzakelijke kleding afhalen bij de Voedselhulp Overijse;
- Bij aankomst van een nieuwe familie worden handdoeken en beddengoed voor elke bewoner voorzien;
- Indien de familie anticonceptie wenst, wordt deze integraal ten laste genomen;
- Ten laste nemen van de kosten van het ziekenvervoer via een ziekenwagen;
- Ten laste nemen van de eerste leeftijdsmelk via de babykaart;
- Ten laste nemen van **zoogkompresen en hygiënisch** materiaal tijdens de eerste maanden na de bevalling. Mits deze in een supermarkt worden aangekocht.

11.4. Waarborg

Voor de voeding, persoonlijke hygiëne, kleding en zakgeld voorzien we een vergoeding die wekelijks uitgekeerd wordt. Van deze vergoeding houden we wekelijks 10 % af om een waarborg op te bouwen. Deze waarborg kan bij het verlaten van de woning gebruikt worden als een soort van verzekering om eventuele schade aan het huis te vergoeden.

Wanneer er geen schade aan de woning is en de woning wordt proper achtergelaten dan krijgen de bewoners de waarborg terug.

11.5. Verlaten LOI

Indien de bewoners kunnen aantonen dat zij voldoende inspanningen hebben geleverd om een nieuwe woning te vinden en er ook geen uitstel meer verleend kan worden door Fedasil, zullen de LOI-plaatsen geschorst worden. De familie kan in de woning verblijven mits betalen van een huur. De huurprijs is 1/3 van het inkomen + 100 euro vaste kosten.

11.6. Tewerkstelling

Indien een inwoner van het LOI tewerkgesteld wordt, zal het OCMW hier conform de instructies van Fedasil rekening mee houden (zie instructies aangaande de toekenning van materiële hulp aan asielzoekers die over beroepsinkomsten als loontrekker beschikken). Wanneer er een stabiele arbeidsovereenkomst is en de maandelijkse netto inkomsten gelijk of hoger liggen dan het leefloon kan de code 207 opgeheven worden.

Indien de inkomsten onder de grens van het leefloon liggen, zal er toch een maandelijkse financiële bijdrage vanuit het OCMW noodzakelijk zijn. Het bedrag voor de bijdrage van de materiële hulp wordt berekend op basis van het maandelijks nettoloon. De berekening wordt gedaan op basis van een progressieve methode die bestaat uit vijf inkomensschijven.

- Voor de eerste schijf tussen 0€ en 79.99€ wordt er geen bijdrage gevraagd.
- Voor de loonschijf tussen 80€ en 149.99€ wordt er een bijdrage van 35% van de loonschijf gevraagd.
- Voor de loonschijf tussen 150€ en 299.99€ wordt er een bijdrage van 50% van de loonschijf gevraagd.
- Voor de loonschijf tussen 300 € en 499.99€ wordt er een bijdrage van 65% van de loonschijf gevraagd.
- Voor de loonschijf tussen 500 € en meer wordt er een bijdrage van 75% van de loonschijf gevraagd.

De asielzoeker die bijdraagt behoudt zijn recht op de volledige materiële hulp zoals voorzien in de opvangwet. Bepaalde extra's zoals beschreven in de steunnormen vallen weg.

Nota: Deze kosten worden bekostigd via de subsidies van Fedasil.

12. Gezinssituatie

12.1. Bepaling samenwoning in de RMI wet en wet 65

- De personen wonen onder hetzelfde dak

- De personen delen een huishouden. Zij hebben een gemeen budget om het hoofd te bieden aan huishoudelijke uitgaven. Er wordt enkel rekening gehouden met de financieel-economische betekenis, niet met het feit of er een affectieve band is.
- Bij kotstudenten moeten we de wetgeving volgen en als eerste op basis van het sociaal onderzoek vaststellen wat de relatie met de ouders is, of de student nog regelmatig naar huis terugkeert en (financieel) ondersteund wordt door de ouders.
- Bij een relatiebreuk en het niet meer naar huis gaan in weekends en verloven, kan de leefloongerechtigde student als alleenstaande gezien worden. In tweede instantie kijken we naar de feitelijke leefsituatie.

Worden er minstens 5 'ja-antwoorden' gescoord op onderstaande vragen is er sprake van samenwonen. De aanvrager heeft recht op het leefloon van samenwonende personen.

- Is er een gemeenschappelijk gebruik van de keuken?
- Is er een gemeenschappelijk gebruik van de badkamer?
- Is er een gemeenschappelijk gebruik van de privatieve ruimten?
- Is er een gemeenschappelijk gebruik van telecommunicatie (TV, internet en telefonie)?
- Is er een gemeenschappelijk aanmeldsysteem (bv. geen aparte deurbel)?
- Is er een gemeenschappelijke meter voor water?
- Is er een gemeenschappelijke meter voor energie?
- Is er een gemeenschappelijke beheer van de financiële middelen?
- Is er gemeenschappelijk domicilieadres op de gemeente?
- Is er een gemeenschappelijke huurovereenkomst/wordt de huurprijs gedeeld door de inwonende?

Wanneer rekening houden met het inkomen van de samenwonenden?

- De samenwoners vormen een feitelijk gezin. Dan wordt er rekening gehouden met alle bestaansmiddelen van de partner.
- Samenwoners met ascendenten of descendenten in eerste graad. Het OCMW heeft de keuze om rekening te houden met de bestaansmiddelen van ascendenten of descendenten. Het OCMW van Tervuren houdt rekening met het inkomen van ascendenten en descendenten tenzij er billijkheidsredenen zijn.
- Samenwoners vormen geen feitelijk gezin (vreemden die samenwonen louter om de kosten te drukken). Het OCMW mag geen rekening houden met de bestaansmiddelen van de andere.

12.2. Ascendenten en descendenten

Bij het recht op maatschappelijke integratie heeft het OCMW de keuze om rekening te houden met het inkomen van ascendenten of descendenten in de eerste graad. Het OCMW Tervuren houdt als steunnorm telkens rekening met de inkomsten van ascendenten en descendenten. Enkel omwille van billijkheidsredenen kan men hiervan afstand doen.

13. Tewerkstelling als art 60 § 7

13.1. Transport

Wanneer een leefloongerechtigde of een kandidaat politiek vluchteling start met een tewerkstelling als art 60, dan kan deze persoon omwille van financiële beperkingen geen maandabonnement voorschieten. Daarom zal het OCMW de kosten van dit maandabonnement terugvorderbaar ten laste nemen. Op het einde van de maand, recupereert de betrokkene het geld van het maandabonnement dat wordt teruggestort aan het OCMW.

13.2. Administratieve stopzetting bij afwezigheid

Wanneer een persoon die tewerkgesteld is via art 60 §7 onwettig afwezig is, wordt het contract/de toekenning administratief stopgezet na 7 kalenderdagen. Wanneer een persoon die tewerkgesteld is via art 60 §7 afwezig is wegens ziekte wordt het contract/de toekenning administratief stopgezet na de periode van het gewaarborgd loon. Deze administratieve maatregel wordt genomen in overleg met de POD en financiële dienst om over-subsidiëring tegen te gaan.

14. Berekening leefloon bij een voordeel in natura inzake gratis woonst

Indien een derde zelf geen kosten betaalt omdat hij eigenaar is van de woning die de aanvrager (leefloongerechtigde) gratis mag bewonen, moet rekening gehouden worden met de fictieve huurprijs die normaal voor die woning zou moeten betaald worden op voorwaarde dat deze prijs wordt vastgesteld door iemand die bevoegd is in deze materie. Om kosten en tijd te besparen bepalen we dit voordeel in natura als volgt:

- persoon met gezinslast: € 591 per maand
- alleenstaande persoon: € 438 per maand
- samenwonende persoon: € 292 per maand

Deze bedragen zijn bepaald volgens de bedragen die worden vermeld in het besluit van de Vlaamse regering van 25 maart 2022 tot bepaling van de huurprijs voor de tijdelijke huisvesting van gezinnen of alleenstaanden die dakloos zijn of dreigen te worden naar

15. Studenten met leefloon

Het statuut van student is bijzonder in de wet betreffende het recht op maatschappelijke integratie. Als studenten financieel niet meer worden gesteund door de ouder(s) en ze onvoldoende of geen inkomen hebben, kunnen ze bij het OCMW een leefloon aanvragen als student.

Het betalen van het levensonderhoud en studies valt in principe onder de onderhoudsplicht van ouders. Als ouder(s) deze verplichting niet nakomen, kan het OCMW een leefloon uitkeren.

Studenten die nog thuis wonen waarvan de ouder(s) een beperkt inkomen hebben, komen eveneens in aanmerking voor een leefloon.

Dat betekent niet dat studeren met een leefloon een recht is. Het OCMW heeft hierin een grote beslissingsvrijheid. Er moet ook aan een aantal voorwaarden voldaan worden. Deze voorwaarden worden vastgelegd in samenspraak met de maatschappelijk werker en opgenomen in het GPMI.

De dienst welzijn erkent de nood om studenten te ondersteunen met een leefloon. Studenten ondersteunen met leefloon is een tijdelijke investering want door een diploma te behalen worden de tewerkstellingskansen verhoogd. Het is noodzakelijk duidelijke afspraken / richtlijnen vast te leggen om op een uniforme manier een beslissing te kunnen nemen.

1. Het OCMW Tervuren ondersteunt minimaal het behalen van een diploma ASO, TSO, BSO en KSO. Het starten met een opleiding om het diploma secundair onderwijs te behalen kan tot de leeftijd van 25 jaar, indien mogelijk in combinatie met een studentenjob.
2. Het OCMW Tervuren kent verder het leefloon toe voor het behalen van een eerste graduaatsopleiding, eerste professionele bachelor of een eerste master.
3. Studenten met een leefloon die een graduaat, bachelor of masteropleiding volgen, kunnen 1 jaar herkansen of eenmaal van richting veranderen.
4. Studenten worden enkel ondersteund met leefloon tijdens het behalen van een eerste diploma graduaat, professionele bachelor of master. Het OCMW kent geen leefloon toe wanneer een afgestudeerde student wenst te starten aan een ManaMA, BanaBa etc.
5. Ingeval van hoger onderwijs dient de student minstens 27 studiepunten per academiejaar in te zetten om het statuut als student te behouden. De dienst welzijn vraagt om de studiepunten per academiejaar maximaal in te zetten zodat de duurtijd van de opleiding maximum met 1 jaar kan verlengd worden. Zo vermijden we dat de student de studie over diverse jaren blijft spreiden.
Een thesisjaar moet beperkt worden in de tijd en gecombineerd met een studentenjob.
6. Studenten die niet aansluitend op het diploma secundair een hogere studie starten maar op latere leeftijd, kunnen ondersteund worden met leefloon indien volgende voorwaarden voldaan zijn:
 - Studie gestart voor 25 jaar. Voor studenten met een diploma dat niet gehomologeerd kan worden in België is er geen leeftijdsgrens. Dit wordt situatie per situatie bekeken.
 - Eerste diploma na secundair onderwijs
 - Studierichting is een knelpuntberoep
 - Gunstig voorgaand leertraject: hierbij wordt geen rekening gehouden met het leertraject in het middelbaar onderwijs. Daarnaast kan er maximum 1 ongunstig voorgaand leertraject zijn in het hoger onderwijs.

7. Uitzonderingen op een eerste diploma:
 - de secundair na secundair opleidingen (in het technisch onderwijs of kunstonderwijs. Secundair-na-secundair (afgekort: Se-n-Se) is de verzamelnaam van enkele korte opleidingen binnen de 3de graad technisch en kunst secundair onderwijs (TSO en KSO), waarin je verder kan specialiseren. Se-n-Se is sterk beroepsgericht. Een groot deel van de opleidingstijd bestaat uit leren op een werkplek.
 - studenten die een diploma hoger onderwijs behaald hebben in het land van herkomst en waarbij het diploma niet kan gehomologeerd worden kunnen in België een nieuw traject starten.

8. Kortdurende opleidingen en trajecten (max. 1 jaar) voorgesteld door de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling worden toegestaan met behoud van leefloon. Deze leefloongerechtigden worden tijdens de duur van deze opleiding als studenten beschouwd en zullen moeten voldoen aan de voorwaarden van studenten (aanwezig zijn tijdens de lessen, alle noodzakelijke inspanningen leveren om te slagen, resultaten tijdig meedelen,). Indien deze opleiding beperkt is in aantal uren, moet dit gecombineerd worden met een tewerkstelling.

9. Studenten met een leefloon moeten een studentenjob aangaan verenigbaar met hun studies. Tijdens de zomervakantie dienen ze minstens 1 maand een vakantiejob uit te voeren. Indien dit niet kan omwille van herexamens moet dit besproken worden met de maatschappelijk werker en op de teamvergadering zodat een vrijstelling gegeven kan worden.

10. Uitkeringsgerechtigde werklozen waarvoor de VDAB een vrijstelling van werkbereidheid weigert om een studie aan te gaan, kunnen geen aanspraak maken op een leefloon tijdens het volgen van deze studie.

16. Goedkeuring steunnormen

Laatste wijzigingen aan de steunnormen in het kader van de financiële steunverlening door het OCMW Tervuren worden goedgekeurd in de raadszitting van 21 december 2023.

Namens de raad,

Dirk STOFFELEN
Algemeen Directeur

Lut KINT
Voorzitter BCSD

Hugo Vankelekom
Voorzitter OCMW raad

Bijlage I Afspraken kader REMI

De OCMW's hebben als belangrijke opdracht het menswaardig bestaan van eenieder te garanderen. Het toekennen van aanvullende financiële steunverlening is hierbij een belangrijk hulpmiddel. De beslissing of een materiële of immateriële steun aangewezen is, behoort tot de autonomie van een OCMW. Binnen de dienst welzijn van het OCMW Tervuren vormen de steunnormen het kader waarbinnen de financiële steunverlening wordt vormgegeven. De huidige steunnormen werden goedgekeurd door de OCMW-raad in de zitting van 22 december 2022.

Deze beleidsvrijheid maakt dat er zorg op maat kan geleverd worden. De keerzijde hiervan is een grote verscheidenheid in hulp- en dienstverlening tussen de verschillende OCMW's. Hiertoe ontwikkelde het centrum voor budgetadvies (CEBUD) de REMI-tool die uniforme criteria aanreikt om leefsituaties te beoordelen in functie van de menselijke waardigheid. REMI is een online tool die op maat van ieder gezin vaststelt in welke mate het gezinsinkomen toereikend is om menswaardig te kunnen leven. Hiervoor vergelijkt de tool de gezinsinkomsten met de hoogte van de referentiebudgetten. Referentiebudgetten zijn geprijsde korven van goederen en diensten die op basis van wetenschappelijk onderzoek een antwoord geven op de vraag hoeveel inkomen een gezin minimaal nodig heeft om volwaardig aan de samenleving deel te nemen.

Via de REMI-tool kunnen de maatschappelijk werkers van het OCMW de referentiebudgetten, die worden ontwikkeld voor typegezinnen, aanpassen aan individuele behoefte- en leefsituaties. Wanneer het gezinsinkomen ontoereikend is, geeft de tool een negatief saldo. Daarnaast geeft REMI een gestructureerd overzicht van inkomsten en noodzakelijke uitgaven. Zo ondersteunt de tool maatschappelijk werkers én rechthebbenden bij het zoeken naar effectieve wegen om de koopkracht van financieel behoeftige gezinnen structureel te verbeteren. De belangrijkste meerwaarde van REMI is dat deze maatwerk toelaat en tegelijkertijd toch vertrekt van eenvormige criteria voor het in rekening nemen van inkomsten en noodzakelijke uitgaven. Hierdoor worden cliëntsituaties gelijkwaardig behandeld over OCMW's en maatschappelijk werkers heen.

De regering heeft een budget van 70 miljoen euro vrijgemaakt voor een proefproject van beperkte duur, om alle OCMW's die dat wensen de mogelijkheid te bieden vertrouwd te geraken met de REMI-tool en het nut ervan. Daartoe zal de toelage het volgende mogelijk maken:

- de OCMW's kunnen gratis beschikken over de REMI-tool om de analyse van de behoeften van de begunstigten te objectiveren;
- de OCMW's worden ondersteund door het dekken van aanvullende financiële steun die wordt toegekend na gebruik van de REMI-tool binnen de toegekende enveloppe.

Op 20 maart 2023 keurde het vast bureau de deelname van de dienst welzijn aan dit proefproject goed.

Na positief advies op bij BCSD van 18 juli 2023 en goedkeuring van het vast bureau op 24 juli 2023 starten we met deze werkwijze op 1 augustus 2023. In oktober werd het gebruik van de REMI-tool grondig geëvalueerd. In navolging van deze evaluatie wordt voorliggend afsprakenkader bijgestuurd. Deze aangepaste versie wordt voor advies voorgelegd aan het

BCSD op 7 november 2023 en voor goedkeuring aan het vast bureau op 13 november 2023 en de ocmw raad op 30 november 2023.

Praktische afspraken rond het gebruik van REMI

Inleiding

Het maken van *“een nauwkeurige diagnose nopens het bestaan en de omvang van de behoefte aan dienstverlening”* (Art. 60 OCMW wet) én het respecteren van het gelijkheidsbeginsel vereist dat ieder OCMW goede afspraken maakt over de wijze waarop behoefte wordt onderzocht.

In een eerste hoofdstuk bespreken we welke afspraken we rond het gebruik van REMI maken. Deze afspraken komen tot stand in onderling overleg tussen de dienst welzijn en het bijzonder comité voor de sociale dienst. Eens de diagnose van behoefte is gesteld, zal de maatschappelijk assistent een voorstel doen tot steunverlening. Het OCMW dient hierover een beslissing te nemen in het kader van het Recht op Maatschappelijke Dienstverlening. Over de aard en de omvang van de steun beslist het OCMW autonoom, wel moet de maatschappelijke dienstverlening erop zijn gericht om *“eenieder in de mogelijkheid te stellen een leven te leiden dat beantwoordt aan de menselijke waardigheid”* (art. 1 OCMW wet). Ook hier geldt dat het verlenen van effectieve hulp overeenkomstig de beleidsrichtlijnen van de lokale overheid goede afspraken vereist.

In een tweede hoofdstuk bespreken we op welke manier we te werk gaan om behoeftige gezinnen te ondersteunen.

Dit afsprakenkader is gebaseerd op het afsprakenkader van REMI en aangepast op basis van de lokale mogelijkheden en middelen. Het gaat hierbij om afspraken met betrekking tot de doelgroep, het gezinsinkomen, de gezinsuitgaven en de schulden.

Doelgroep

Inleiding

Op basis van artikel 1 van de wet van 8 juli 1976 heeft iedere hulpbehoevende burger in ons land Recht op Maatschappelijke Dienstverlening. Het OCMW van de gemeente waar deze burger gewoonlijk en effectief verblijft heeft tot taak een diagnose te maken van de staat van behoefte (art. 60 §1 OCMW-wet) vooraleer een beslissing te nemen over de meest passende hulpverlening. In tegenstelling tot het Recht op Maatschappelijke Integratie behoort het tot de autonomie van ieder OCMW om te bepalen hoe het sociaal onderzoek wordt gevoerd en wat de aard, de omvang en de voorwaarden zijn tot het Recht op Maatschappelijke Dienstverlening. In principe kunnen maatschappelijk assistenten een REMI-dossier opmaken voor alle situaties waarin een sociaal onderzoek naar behoefte wenselijk is. In de eerste plaats gaat het dan om kwetsbare burgers die aankloppen bij het OCMW voor financiële of materiële ondersteuning. Echter, naast curatieve hulp hebben OCMW's ook tot taak preventieve hulp te bieden (art. 57 OCMW-wet). Zowel het systematisch screenen van alle OCMW-cliënten (die zelf geen vraag hebben gesteld naar financiële of materiële hulp) als het proactief op zoek gaan naar hulpbehoevende inwoners van de gemeente (die niet of niet meer komen aankloppen bij het OCMW) zijn voorbeelden van preventieve hulp die sommige OCMW's al bieden.

Vanuit CEBUD wordt er aanbevolen om voor alle gezinnen die steun vragen bij het OCMW een REMI-dossier op te maken. Ook voor cliënten die aankloppen met de vraag voor een eenmalige financiële of materiële ondersteuning, bijvoorbeeld om een ziekenhuisfactuur te betalen of om enkele dagen te overbruggen met voedingscheques, is het zinvol om een REMI-dossier aan te maken. Zo zie je in een oogopslag of de vraag echt eenmalig of er een structureel inkomenstekort is. Daarnaast raden ze aan om voor alle gezinnen die al geruime tijd door het OCMW worden geholpen, (bijvoorbeeld in het kader van budget- of schuldhulpverlening of woonbegeleiding), een behoefteonderzoek te doen via REMI. Vele onder hen zijn wellicht onvoldoende op de hoogte van de mogelijkheden tot financiële ondersteuning.

Afspraken dienst welzijn Tervuren

De dienst welzijn bakent de doelgroep als volgt af: alle dossiers maatschappelijke dienstverlening met uitzondering van de steunaanvragen verblijfskosten woonzorgencentrum en andere verblijfskosten, de LOI en huurwaarborgen.

Alle nieuwe dossiers en een representatieve steekproef van bestaande dossiers zullen via de REMI-tool berekend worden en via de huidige steunnormen. Op basis van de evaluatie in oktober 2023 stelde de dienst welzijn voor om verder te werken met de REMI-tool. Het eigen minimumbudget in de steunnormen, wordt verlaten met ingang van 1 december 2023.

Welke inkomsten

Inleiding

Het staat ieder OCMW vrij om te bepalen welke bestaansmiddelen in rekening worden gebracht bij het onderzoek naar financiële behoefte in het kader van het Recht op Maatschappelijke Dienstverlening.

Vanuit CEBUD wordt het volgende aanbevolen:

- Omdat REMI rekening houdt met alle uitgaven die noodzakelijk zijn om volwaardig te participeren aan de samenleving, is het logisch om in een onderzoek naar behoeften ook alle inkomsten van het gezin in rekening te brengen. We denken hierbij in eerste instantie aan alle maandelijks inkomsten. Wat betreft de onregelmatige of jaarlijkse inkomsten, stellen we voor om, net zoals de meeste OCMW's, geen rekening te houden met onderstaande inkomsten. De hieraan verbonden kosten worden immers ook niet in aanmerking genomen bij de berekening van de referentiebudgetten.
 - de tegemoetkomingen die worden gegeven om bepaalde eenmalige kosten te financieren zoals een installatiepremie, een geboortepremie, een tussenkomst voor een begrafenis, een uitzonderlijke medische steun;
 - de steun die personen krijgen om de kosten van vrijwilligerswerk te vergoeden zoals een vrijwilligersvergoeding en een mantelzorgpremie.
- CEBUD beveelt aan om de steunen 'verwarmingstoelagen, gas en elektriciteitsfonds en fonds participatie en sociale activering' in rekening te nemen bij het behoefteonderzoek. OCMW's die dit niet doen, kunnen deze steun in REMI invoeren door ze toe te voegen aan 'andere inkomsten' of via aftrek van de eigen uitgaven voor 'energie' (onder 'woning') of via de aftrek van de 12 eigen uitgaven voor

'ontspanning' 5 . Zo is er een duidelijk spoor van de wijze waarop de maatschappelijk assistent deze in aanmerking heeft genomen

- Vanuit CEBUD raden we aan om een minimaal spaarbedrag te vrijwaren. Mensen moeten immers in staat zijn om plots inkomensverlies of onverwachte kosten (zoals de eindafrekening van energie of water, een niet-voorzien schoolfactuur, een nieuwe koelkast of wasmachine) op te vangen zonder hiervoor schulden te maken. We volgen De REMI-gebruikers om hierover meer uniformiteit te realiseren tussen OCMW's en bevelen daarom aan om de eerste schijf van de spaargelden in de leefloonwetgeving als grens te nemen.
- De REMI-tool voorziet de mogelijkheid om rekening te houden met de eindafrekening personenbelasting. Het bedrag kan worden ingevuld onder 'netto-inkomsten'. Het bedrag ingevuld bij 'teruggave belastingen per jaar' wordt als inkomsten meegerekend in het totale gezinsinkomen. Het jaarbedrag wordt gedeeld door twaalf en bij de maandelijkse inkomsten bijgeteld. Ook het bedrag ingevuld bij 'bijbetalen belastingen per jaar' wordt verrekend bij de inkomsten. In dat geval wordt het totale bedrag dat aan de belastingen verschuldigd is, gedeeld door twaalf en afgetrokken van de maandelijkse inkomsten. CEBUD raadt aan om dit enkel te doen wanneer de cliënt over voldoende spaargelden beschikt om onverwachte kosten te kunnen betalen. Als OCMW's de personenbelasting invullen bij REMI onder 'netto-inkomsten', dan raden we aan om:
Mocht het laatste aanslagbiljet niet bruikbaar zijn en er geen eindafrekening beschikbaar te zijn via de belastingdienst, dan raden we aan de personenbelasting niet in te vullen. Als na enkele maanden duidelijk wordt of de cliënt moet bijbetalen of zal terugkrijgen, kan dan worden beslist hoe dit wordt verrekend
- CEBUD beveelt aan om steeds de juiste en actuele informatie over inkomsten en uitgaven in het basisdossier op te nemen. Hiervoor is een regelmatige (bv. zesmaandelijke) check van alle steundossiers noodzakelijk. Ingeval er zich wijzigingen voordoen in de gezins- of leefsituatie van de cliënt worden deze best onmiddellijk doorgevoerd in het basisdossier. Een sociaal verslag moet worden opgemaakt om eventuele herzieningen van de toegekend steun te verantwoorden
- Het valt aan te bevelen om steeds een juiste diagnose te maken van de mate waarin een gezin in de mogelijkheid verkeert om een menswaardig leven te leiden. Onafgezien of een OCMW schuldenaars financieel wenst te ondersteunen, is het raadzaam dat zowel maatschappelijk assistenten als cliënten een goed zicht hebben op welke kosten kunnen worden betaald met het inkomen na loonbeslag of na het afbetalen van de schulden.

Afspraken dienst welzijn Tervuren

De dienst welzijn bepaalt volgende inkomsten in rekening te brengen:

- De reguliere maandelijkse inkomsten zoals ook maaltijdcheques, groeipakket, huursubsidies, maandelijkse premies, giften, vrijwilligerswerk,....
- De jaarlijkse inkomsten zoals teruggave personenbelastingen vanaf het moment deze gekend zijn, vakantiegeld en dertiende maand.
- De inkomsten na loonbeslag of inhouding collectieve schuldenregeling

De dienst welzijn bepaalt volgende inkomsten niet in rekening te brengen:

- Eenmalige of onregelmatige inkomsten zoals geboortepremie, installatiepremie...
- Sociale voordelen zoals de verwarmingstoelagen, toelagen uit gas en elektriciteitsdons en fonds voor participatie en sociale activering. Deze toelagen worden wel via aftrek bij de respectievelijke uitgaven in rekening gebracht.
- Inkomsten die pas later gekend zijn worden pas in rekening gebracht wanneer de situatie gewijzigd is door een herziening van het dossier.
- Een eerste schijf van 3.100 euro spaargelden worden gevrijwaard voor onverwachte kosten zoals bijvoorbeeld de eindafrekening energie.

Wiens inkomsten

Inleiding

Wanneer hulpvragers – al dan niet in familieverband – samenwonen en hun inkomsten en uitgaven delen, wordt hun behoefte niet enkel bepaald door hun eigen inkomsten en uitgaven, maar ook door deze van diegenen waarmee zij samenwonen. Omdat REMI alle inkomsten (en uitgaven) van alle personen die worden ingegeven in het basisdossier samentelt, is het van belang om op voorhand goed na te denken wiens inkomsten moeten worden ingevuld. Of met andere woorden: wie woont samen met de hulpvrager?

Maar hoe wordt ‘samenwonen’ gedefinieerd? In het kader van het leefloon of de werkloosheidsuitkering moet aan twee voorwaarden tegelijkertijd zijn voldaan om van samenwonen te kunnen spreken, nl. ‘onder hetzelfde dak wonen’ en ‘de huishoudelijke aangelegenheden hoofdzakelijk gemeenschappelijk regelen’. In 2017 zet het Hof van Cassatie, het hoogste rechtsorgaan in ons land, een belangrijke stap in het concretiseren van het begrip ‘gemeenschappelijke huishouding’. Het stelt dat het ‘niet volstaat dat personen een economisch-financieel voordeel behalen door een woning te delen om te spreken van samenwonen’. Tevens is ‘vereist dat zij ook taken, activiteiten en andere huishoudelijke aangelegenheden, zoals het onderhoud van de woonst en eventueel het inrichten ervan, de was, de boodschappen, het bereiden en nuttigen van de maaltijden gemeenschappelijk verrichten en daarvoor eventueel financiële middelen inbrengen’

Vanuit CEBUD wordt het volgende aanbevolen:

Het is belangrijk dat ook in het kader van aanvullende financiële steun ieder OCMW goede afspraken maakt over wat wordt verstaan onder ‘feitelijk samenwonen’. We raden REMI-gebruikers aan om zich hier laten leiden door de recente rechtspraak van het Hof van Cassatie over wat kan worden verstaan onder samenwonen in de werkloosheidsreglementering (zie hierboven).

Wat met het inkomen van inwonende kinderen?

In REMI wordt een inwonend kind dat geen recht geeft op kinderbijslag als volwassene ingevoerd. Meestal hebben deze kinderen een eigen inkomen. Als dit inkomen wordt ingevuld, dan wordt dit volledig meegenomen in de berekening van het maandbudget. In de realiteit is het echter zo dat inwonende kinderen meestal hun eigen inkomen slechts gedeeltelijk afdragen aan hun ouders en dat zij tegelijk een groot deel van hun uitgaven voor eigen rekening nemen, bijvoorbeeld voor kleding, ontspanning of mobiliteit. Daarnaast

hebben ook kinderen die recht geven op kinderbijslag soms eigen inkomsten uit studentenarbeid. Ook dit inkomen wordt vaak niet of slechts beperkt aan de ouders afgedragen, maar vooral gebruikt om studies of andere persoonlijke uitgaven te betalen.

Vanuit CEBUD wordt het volgende aanbevolen:

In navolging van het Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting (2018), vindt CEBUD het belangrijk dat de familiale solidariteit niet wordt verstoord en de behoeftesituatie van de ouders en de kinderen niet wordt vergroot. Dit laatste gebeurt bijvoorbeeld wanneer het volledige inkomen van de kinderen in rekening wordt gebracht terwijl dat inkomen in realiteit niet of slechts gedeeltelijk in de gezinsportemonnee terechtkomt. Ook kan de behoeftesituatie van de kinderen verslechteren wanneer hun inkomen volledig in rekening wordt genomen en zij daardoor beslissen om het ouderlijk huis te verlaten terwijl zij hiervoor niet of nauwelijks voldoende financiële middelen hebben. Daarom bevelen we aan dat OCMW's werkende inwonende kinderen aansporen om kostgeld te betalen. De hoogte van het bedrag kunnen ouders en jongeren onderling afspreken. Richtinggevend is een kostgeld van 350 euro per maand. Dit bedrag is berekend op basis van de referentiebudgetten in 2021. Het dekt de minimale 'ondeelbare' kosten van een inwonend volwassen kind voor huisvesting, voeding, kleding, onderhoud, energie en water, afval, verzorgingsproducten en verzekeringen. Men mag er van uitgaan dat de jongere de overige, persoonlijke kosten zelf betaalt. Indien kinderen weigeren om kostgeld te betalen, kan de maatschappelijk assistent hierover het gesprek met ouders en kinderen aangaan. Dit kan ertoe bijdragen dat de familiale relaties niet (verder) verstoort. We zijn van oordeel dat met het betalen van dit bedrag aan kostgeld, een inwonend werkend kind voldoende solidair is met de ouders. Het kind, diens inkomsten en uitgaven moeten dan niet worden ingevoerd in het basisdossier. Ook het betaalde kostgeld moet niet mee worden ingevoerd als deel van het gezinsinkomen omdat het enkel wordt gebruikt voor de ondeelbare kosten van het kind. Voor inwonende studerende kinderen, raden we aan om de inkomsten uit studentenarbeid niet standaard mee te nemen in de berekening van het totale gezinsinkomen. Maar op maat van iedere cliëntsituatie te bekijken in welke mate dit opportuun is, bv. door te onderzoeken welke uitgaven de student hiermee bekostigt. Van belang is om een correcte diagnose van behoeftigheid te maken zonder de familiale relaties te verstoren

Afspraken dienst welzijn Tervuren

De dienst welzijn bepaalt het samenwonen zoals gedefinieerd in de leefloonwet en in de steunnormen.

De dienst welzijn bepaalt dat het kostgeld van inwonende kinderen met eigen inkomsten wordt vastgelegd op 350 euro per kind. De maatschappelijk assistent gaat hierover in overleg met de ouders en kinderen. Dit kostgeld wordt ook ingevoerd in het REMI dossier als gezinsinkomen. Persoonlijke kosten worden door het kind zelf gedragen.

Jongeren met een inkomen die concrete plannen hebben om zelfstandig te gaan wonen, kunnen we om billijkheidsredenen vrijstellen van het betalen van kostgeld.

Uitgaven

Inleiding

De aanbeveling van CEBUD over de in aanmerking te nemen reële uitgaven is tweeërlei. Ten eerste raden we aan om zoveel als mogelijk te werken met de referentiebudgetten en de in REMI berekende kosten enkel te vervangen door reële uitgaven wanneer deze een juister beeld geven van de minimaal noodzakelijke kosten. We denken hierbij aan de verplicht in te voeren reële huurkost, maar bijvoorbeeld ook aan de kosten voor water en energie of aan de onderwijskosten voor kinderen in het secundair of hoger onderwijs. Het is aan de maatschappelijk assistenten om te bepalen in welke hulsituaties doorgedreven maatwerk is aangewezen. Ten tweede beveelt CEBUD ook aan om alle noodzakelijke uitgaven in te voeren die niet zijn inbegrepen in de referentiebudgetten. Voorbeelden hiervan zijn:

- remgelden van de medische kosten voor zieke gezinsleden
- alimentatie-uitgaven
- autokosten voor gezinnen die onvoldoende mobiel zijn wanneer ze zich enkel kunnen verplaatsen met het openbaar vervoer
- kinderopvangkosten

CEBUD onderschrijft de praktijk van REMI-gebruikers en vindt het raadzaam dat maatschappelijk assistenten per cliënt een overzicht bijhouden van alle eenmalige (medische en andere) kosten. Dit kan hen helpen om op langere termijn een goed zicht krijgen op de financiële noden van de cliënt waardoor sommige 'onverwachte' grote kosten beter voorspelbaar worden

CEBUD beveelt aan de reële huurprijzen en hypotheekkosten in te voeren. Die kunnen eventueel worden afgetopt voor gezinnen met een huisvestingskost die veel hoger ligt dan wat gangbaar is in de regio. Het in aanmerking nemen van een extra budget voor de onderhoudskosten aan de eigen woning, kan worden verdedigd vanuit het gegeven dat huiseigenaars regelmatig worden geconfronteerd met woninggebreken. Het herstellen ervan neemt meestal een flinke hap uit het gezinsbudget. Daarom is het raadzaam om hiervoor maandelijks een bepaald bedrag opzij zetten. Hoeveel dit moet zijn, valt moeilijk te zeggen. De onderhoudskosten zijn immers erg variabel en eigenaars van een oude woning hebben andere noden dan eigenaars die wonen in een relatief jonge of recent gerenoveerde woning. Volgens het Nederlandse NIBUD (2021) moeten huiseigenaars rekening houden met onderhoudskosten die ongeveer 1% van de aankoopprijs van de woning per jaar bedragen. Wanneer we deze richtlijn vertalen naar de woonsituatie in Vlaanderen, waar in het eerste kwartaal van 2021 de mediane aankoopprijs van een appartement 215.000 euro bedroeg en die van een woonhuis in gesloten of halfopen bebouwing 260.000 euro (Stabel, 2021), dan zouden woningeigenaars het best 2.150 euro tot 2.600 euro per jaar sparen om hun onderhoudskosten te kunnen betalen. Op maandbasis betekent dit 179 euro à 217 euro.

Omdat referentiebudgetten uitgaan van gezonde personen en hierin enkel de kosten voor 'normale' gezondheidsuitgaven worden meegenomen, raadt CEBUD aan om in REMI de remgelden voor ziektegerelateerde kosten van cliënten volledig in te voeren. Als deze uitgaven niet of slechts gedeeltelijk worden ingevuld, is het behoefteonderzoek onvolledig. Het invoeren van (een twaalfde van) de maximumfactuur als (maandelijkse) medische kost is

een aan te bevelen praktijk voor gezinnen met hoge en zeer regelmatig terugkerende kosten. Deze praktijk betekent bovendien voor de maatschappelijk assistenten van de sociale dienst een niet te onderschatten administratieve ontlasting. Tot slot, voor eenmalige ziekte gerelateerde kosten, raadt CEBUD aan om deze, gezien het eenmalig karakter, niet in te voeren in REMI maar de kost hiervan voor behoeftige cliënten ten laste te nemen van het OCMW.

Het sociaal onderzoek van de maatschappelijk assistent moet uitwijzen of er best autokosten worden ingevoerd. Volgende vraag staat hier centraal: zijn alle gezinsleden mobiel genoeg om volwaardig aan de samenleving te kunnen deelnemen en er hun sociale rollen naar behoren te kunnen spelen? Indien dit enkel het geval is wanneer zij een beroep kunnen doen op een eigen wagen, beveelt CEBUD aan deze kosten in rekening te nemen

Afspraken dienst welzijn Tervuren

De dienst welzijn bepaalt rekening te houden met volgende uitgaven en op volgende manier:

- We houden altijd rekening met de reëel uitgaven ~~zoals ook de woonkosten~~. Uitgaven die er niet zijn of waarvan we het bedrag nog niet kennen, zetten we in de REMI tool op 0,1 zodat de referentiebudgetten van deze uitgaven niet mee verrekend worden. Het doel is om de uitgaven die noodzakelijk zijn (bv. brandverzekering) in orde te brengen of de nodige bewijsstukken te verzamelen.
- We houden rekening met alle uitgaven op medisch vlak (vergoedbare en niet-vergoedbare).
- We houden enkel rekening met terugkerende medische kosten. De eenmalige medische kosten kunnen het voorwerp zijn van steun bij behoeftige gezinnen.
- We houden rekening met de kosten voor een auto indien deze noodzakelijk geacht wordt.
- Studiekosten van zelfstandige studenten worden niet in rekening gebracht.
- We houden geen rekening met eenmalige kosten die niet automatisch in REMI worden meegenomen zoals bv. verhuiskosten, aankoop bril...
- Bij de post leefgeld nemen we de referentiebudgetten over behalve voor onderwijs en vervoer waar we de reële kost ingeven.

Schulden

Inleiding

CEBUD adviseert maatschappelijk assistenten om een sociaal onderzoek uit te voeren waarbij, op maat van iedere cliëntsituatie, wordt bekeken in welke mate cliënten overlevingsschulden hebben gemaakt om al hun noodzakelijke kosten te kunnen betalen. In dit geval wordt aangeraden om de afbetaalplannen voor deze overlevingsschulden mee in te voeren in REMI zodat ze worden meegenomen voor de berekening van een noodzakelijk maandbudget.

Afspraken dienst welzijn Tervuren

De dienst welzijn bepaalt de afbetalingsplannen voor overlevingsschulden volledig in rekening te brengen als uitgaven. Indien dit geen realistische afbetaling zal de

maatschappelijk assistent contact opnemen met de schuldeisers om een realistische afbetaling af te spreken.

Afbetalingsplannen van andere schulden brengen we niet in als uitgaven.

Afspraken maatschappelijke dienstverlening gekoppeld aan REMI

Bedrag van aanvullende steun

Inleiding

CEBUD raadt aan om het volledige negatieve saldo als aanvullende financiële steun toe te kennen aan gezinnen die voldoen aan de voorwaarden en voor wie alle noodzakelijk stappen werden gezet om hun financiële leefsituatie structureel te verbeteren. Deze aanbeveling is gebaseerd op de wetenschappelijke literatuur die aantoont dat een tekort aan inkomen schadelijk is voor mens en maatschappij. Het kunnen beschikken over een menswaardig inkomen biedt mensen de ruimte om terug greep te krijgen op hun leven en de armoedecirkel te doorbreken. Zo wordt de dagelijkse overlevingsstrijd een halt toegeroepen (zie: Banerjee & Duflo, 2011, zie ook Troller-Renfree, et al., 202226). Het toekennen van aanvullende financiële steun ter hoogte van het negatieve REMI-saldo brengt de gelaagdheid van ons sociaal beschermingssysteem niet in gevaar bij beperkte huisvestingskosten.

Het hanteren van een kritische afstand ten opzichte van het minimumloon is een praktijk die meerdere OCMW's hanteren. Hierbij wordt de aanvullende steun afgetopt zodat het inkomen nooit een bepaald percentage (OCMW's hanteren percentages van 65%, tot 93%) van het minimumloon overstijgt met de bedoeling om uitkeringsgerechtigden de nodige stimuli te geven om werk te zoeken.

Afspraken dienst welzijn Tervuren

De dienst welzijn bepaalt dat gezinnen met een negatief saldo in de REMI tool een aanvullende financiële steun ontvangen volgens volgende richtlijnen:

- Een steun wordt gegeven vanaf een tekort van 50 euro.
- De grootte van de steun kan maximaal gelijk zijn aan het negatief saldo in de REMI tool maar zal niet meer bedragen dan 30% bovenop het inkomen. Dit om de nodige stimuli te geven aan uitkeringsgerechtigden om werk te gaan zoeken en de steun niet structureel te maken.
- Uitzonderingen kunnen mits motivatie in het sociaal verslag.

Voorwaarden voor aanvullende steun

Inleiding

Als OCMW's voorwaarden willen verbinden aan het verlenen van aanvullende financiële steun aan financieel behoeftige gezinnen, vindt CEBUD het belangrijk dat de voorwaarden bedoeld zijn om hun toekomstige leefomstandigheden te verbeteren met het oog op het vergroten van hun zelfredzaamheid. Voorwaarden die zijn gekoppeld aan gedrag of leefsituaties in het verleden verhinderen immers het doorbreken van de vicieuze armoedecirkel. Van belang is dat maatschappelijk assistenten in samenspraak met cliënten zoeken naar de geschikte voorwaarden. Er is immers vaak aangetoond dat

interventieprogramma's pas werken als mensen zich erachter zetten. Ze hoeven iets op zich niet graag te doen, maar ze moeten wel het gevoel hebben dat ze er zelf voor kiezen en de vrijheid ervaren om te doen wat ze willen doen. De keuzeopties en de keuze zelf moeten, met andere woorden, stroken met hun waarden (Moller, Deci, & Ryan, 2006). De sociale Balans die CEBUD ontwikkelde kan hier een nuttig instrument zijn. Los van voorwaardelijke steun is er een bijkomend argument om naast het verlenen van aanvullende financiële steun ook sociale ondersteuning te bieden aan de door REMI gediagnosticeerde behoeftige gezinnen. Immers, de referentiebudgetten die aan de grondslag liggen van de REMI-tool vertegenwoordigen het minimum budget dat volstaat voor burgers die goed geïnformeerd, zelfredzaam en zelfstandig zijn en ook geen bijzondere medische of zorgbehoeften hebben. Het is dus steeds nuttig om af te toetsen in welke mate deze voorwaarden gerealiseerd zijn. En zo niet, te werken aan de voorwaarden om deze individuele competenties en leefomstandigheden te versterken.

Als een cliënt er niet in slaagt om zich te houden aan de gemaakte afspraken, is het belangrijk om in gedachten te houden dat herval een veelvoorkomend onderdeel is van duurzame gedragsverandering (zie: Prochaska, DiClemente, & Norcross, 1992 in: Storms, 2019). Belangrijk is dan ook dat de cliënt niet onmenselijk wordt bestraft. Het motiveren van cliënten is daarnaast ook een belangrijk onderdeel van het hulpverleningsproces (zie: Miller & Rollnick, 2005 in: Storms, 2019) Opvolging en vooral positieve feedback zijn hierin belangrijke ingrediënten. Heel wat cliënten hebben relatief weinig 'succes'-ervaringen, dus een extra schouderklopje kan voor hen veel betekenen.

Afspraken dienst welzijn Tervuren

De maatschappelijk assistent zoekt steeds samen met de cliënt naar een structurele oplossing voor financiële problemen en stippelt een traject uit op maat van de cliënt.

Op basis van de diagnose van de behoeftigheid kunnen er doelstellingen met acties gekoppeld worden aan de hulpverlening. Deze worden maandelijks geëvalueerd en bijgestuurd waar nodig. Op deze manier houden de maatschappelijk assistenten de vinger aan de pols en kan de aanvullende steun herzien worden wanneer wenselijk.

De REMI-tool wordt 2x per jaar geïndexeerd in maart en september. We voorzien een herziening van de dossier in REMI telkens na deze indexaanpassing en dus eventueel ook van de toegekende aanvullende steun.

De terugkoppeling naar het BCSD

Inleiding

CEBUD beveelt alle REMI-gebruikers aan om het maandbudget toe te voegen aan ieder sociaal verslag dat wordt voorgelegd op het BCSD. We zijn ervan overtuigd dat dit een juister (lees: actueler) en vollediger zicht kan geven op de mate van financiële behoeftigheid van de hulpvrager. Hierdoor kan het BCSD beter onderbouwde beslissingen nemen. Vandaag kunnen de leden van het BCSD deze informatie terugvinden in het sociaal (tekstueel) verslag. Echter, in vele gevallen is deze informatie niet volledig en/of actueel.

Afspraken dienst welzijn Tervuren

De dienst welzijn zal het maandbudget toevoegen en voorleggen aan het BCSD.